

## Wyniki opiniowania wniosków Komisji Rewizyjnych w sprawie absolutorium za 2021 r.

Opiniowanie wykonania budżetu j.s.t. i wystąpienie do rady gminy, powiatu, sejmiku województwa lub zgromadzenia związku z wnioskiem w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu to zadania komisji rewizyjnej określone w art. 18a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym<sup>1</sup>, art. 16 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym<sup>2</sup> i art. 30 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa<sup>3</sup>.

Na podstawie art. 270 ust. 2 ustawy o finansach publicznych<sup>4</sup>, komisja rewizyjna organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego rozpatruje sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z opinią regionalnej izby obrachunkowej o tym sprawozdaniu oraz informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku, gdy jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do badania rocznego sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, przedmiotem rozpatrzenia przez komisję rewizyjną jest również sprawozdanie z tego badania. Po zakończonej pracy nad oceną wykonania budżetu, zadaniem komisji rewizyjnej jest przygotowanie wniosku w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium oraz przekazanie go do organu stanowiącego j.s.t., jak również do regionalnej izby obrachunkowej.

Wniosek komisji rewizyjnej w sprawie absolutorium, podlega zaopiniowaniu przez skład orzekający regionalnej izby obrachunkowej, zgodnie z art. 13 pkt 8 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych<sup>5</sup>. Opinia jest wydawana w terminie 14 dni od dnia wniesienia wniosku (art. 19 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych).

Składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w okresie od 14 kwietnia 2022 r. do 23 czerwca 2022 r., zaopiniowały pozytywnie - 86 złożonych wniosków komisji rewizyjnych w sprawie udzielenia absolutorium za 2021 rok i z uwagami - 1 wniosek o nieudzielenie absolutorium.

Wyszczególnienie	Opinie pozytywne		Opinie z uwagami lub zastrzeżeniami		Opinie negatywne		Razem
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba
Gminy	69	98,6	1	1,4	-	-	<b>70</b>
Miasto na prawach powiatu	1	100,0	-	-	-	-	<b>1</b>
Powiaty	11	100,0	-	-	-	-	<b>11</b>
Województwo	1	100,0	-	-	-	-	<b>1</b>
Związki	4	100,0	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>Razem:</b>	<b>86</b>	<b>98,9</b>	<b>1</b>	<b>1,1</b>	-	-	<b>87</b>

Analizując wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie nieudzielenia absolutorium Skład orzekający odniósł się do zarzutów:

- niewłaściwej współpracy pomiędzy Radą Sołecką, Sołtysem, a radnymi tego sołectwa i Kołem

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.).

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1526).

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 547).

<sup>4</sup> Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.).

<sup>5</sup> Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1668).

Gospodyń Wiejskich;

- braku realizacji przez Wójta zaplanowanych w budżecie roku 2021 zadań inwestycyjnych.

W zakresie pierwszego z zarzutów Skład orzekający wskazał, że kwestia niewłaściwej współpracy nie jest bezpośrednio związana z przedmiotem wykonania budżetu i wykracza poza sferę przedmiotu absolutorium.

Oдноśnie drugiego zarzutu Skład orzekający wskazał, że podniesione przez Komisję Rewizyjną nieprawidłowości dotyczyły jedynie pewnej części budżetu jaką stanowią wydatki majątkowe. Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych (np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedzibą w Kielcach z dnia 30 października 2013 r., sygn. I SA/Ke 554/13) instytucja absolutorium jest podsumowaniem wykonania budżetu. Stanowi ona element zamykający gospodarkę finansową gminy i środek kontroli rady nad działalnością organu wykonawczego. (...) w procesie udzielania absolutorium należy uzyskać odpowiedź na pytania:

- jak wygląda stan planowanych dochodów i wydatków budżetowych w stosunku do jego realizacji,
- jakie są przyczyny rozbieżności pomiędzy stanem założonym, a rzeczywistym,
- czy winą za rozbieżności można obciążyć organ wykonujący budżet, czy też są one wynikiem obiektywnych uwarunkowań.

Są to kryteria prawidłowo przeprowadzonej kontroli absolutoryjnej. Jeśli więc organ, do którego kompetencji należy udzielenie bądź nieudzielenie absolutorium, nie wykaże i nie uzasadni, że w związku z niewykonaniem istotnych zadań dla społeczności gminy nakreślonych w uchwale budżetowej, doszło do kwotowego naruszenia granic wydatków i to z winy organu wykonawczego, to nie może podjąć działań skutkujących nieudzieleniem absolutorium. (...) Dokonując oceny wykonania budżetu, rada winna to czynić w sposób kompleksowy, odnosząc się do budżetu jako całości. Nie może natomiast przy ocenie wykonania budżetu koncentrować się jedynie na wybranych jego elementach. Nie kwestionując znaczenia wydatków inwestycyjnych dla zaspokojenia potrzeb wspólnoty, przy ocenie wykonania budżetu należy uwzględniać też wykonanie budżetu w innym zakresie (oświata, kultura) może mniej wymierne, ale mające kapitalne znaczenie dla zaspokajania potrzeb wspólnoty.

Skład Orzekający na podstawie przedłożonych przez Komisję Rewizyjną materiałów nie był w stanie ustalić, czy Komisja podejmując decyzję o nieudzieleniu absolutorium znała wszystkie okoliczności, które wpłynęły na brak realizacji zadań w roku 2021 oraz wiedziała jakie działania podejmował w trakcie roku Wójt Gminy. W piśmie Wójta z dnia 10 czerwca 2022 r. szczegółowo omówiono przyczyny niewykonania wymienionych we wniosku Komisji Rewizyjnej zadań inwestycyjnych, które winny zostać wzięte pod uwagę przy podejmowaniu uchwały w sprawie absolutorium, dlatego Skład Orzekający zasygnalizował za wyrokiem Sądu (sygn. I SA/Ke 554/13), że obowiązkiem organu stanowiącego jest także rozważenie przyczyn rozbieżności pomiędzy stanem założonym a rzeczywistym oraz zakresu odpowiedzialności organu wykonawczego za ten stan. Realizacja inwestycji zależy nie tylko od zabezpieczenia środków w budżecie, ale także od innych czynników (...). Ponadto należy wskazać, iż realizacja wydatków majątkowych stanowi jeden z elementów wykonania budżetu. Jak wskazano powyżej w trakcie roku budżetowego, jak również w dniu 31 maja 2022 r. Komisja analizowała lub kontrolowała inne aspekty związane z realizacją budżetu Gminy i nie sformułowała w tym zakresie żadnych zastrzeżeń.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od uchwał składów orzekających służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie

14 dni od doręczenia uchwały. Od wydanych opinii o wnioskach komisji rewizyjnych za 2021 r. nie wniesiono odwołań.

Opracowała

Katarzyna Sikocińska

Zatwierdziła

Magdalena Przybylska